

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ РАЙОНЕН СЪД-ЕЛХОВО

8700 гр. Елхово, ул. „Пирот“ № 2
тел. 0478/88378, факс 0478/81379, e-mail: elhovo-rs@justice.bg

УТВЪРДИЛ
И.Ф. АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ –
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА РС – ЕЛХОВО
(МАРТИНА КИРОВА)

Заповед № 102/28.03.2023 година

П Р А В И Л А

**ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ И ИЗПЛАЩАНЕ НА
ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ И РАЗХОДИ ЗА
ПЪТНИ, ДНЕВНИ И КВАРТИРНИ
ПАРИ НА ВЕЩИ ЛИЦА В РАЙОНЕН
СЪД - ЕЛХОВО**

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. (1) С тези правила се уреждат условията и редът за определяне и изплащане на възнагражденията и разходите за пътни, дневни и квартирни пари в Районен съд-Елхово на специалисти утвърдени за вещи лица.

(2) Правилата за определяне и изплащане на възнагражденията и разходите за пътни, дневни и квартирни пари на вещите лица са изготвени на основание ЗСВ, Наредба № Н-1 от 14.02.2023 година за вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица и Наредбата за командировките в страната.

II. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ И ИЗПЛАЩАНЕ НА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА И РАЗХОДИТЕ ЗА ПЪТНИ, ДНЕВНИ И КВАРТИРНИ ПАРИ НА ВЕЩИТЕ ЛИЦА

Чл.2. (1) Условията и редът за определяне и изплащане на възнагражденията и разходите за пътни, дневни и квартирни пари на вещите лица в Районен съд-Елхово се прилагат за експертизи, назначени по наказателни, граждански, административни и изпълнителни дела.

(2) Вещото лице има право на възнаграждение за извършената експертиза, както и за направените разходи за използваните материали, консумативи, пособия, технически средства, машинно и компютърно време и други необходими разходи.

Чл. 3. (1) На вещото лице, включително и когато е служител на МВР или служител на Прокуратурата на Република България (ПРБ), назначен на експертна длъжност, се заплащат разходите за пътни, дневни и квартирни, необходими за изготвяне на възложената експертиза, когато същата е възложена от Районен съд-Елхово, съгласно размерите, предвидени в Наредбата за командировките в страната, приета с ПМС № 72 от 1986 г. (ДВ, бр. 11 от 1987 г.).

(2) Пътни, дневни и квартирни пари се заплащат за всяко явяване на вещото лице пред Районен съд-Елхово, когато съдия-докладчик е назначил експертизата, както и в случаите, когато вещото лице е призовано от съда за изслушване по назначена в хода на досъдебното производство експертиза.

(3) Разходите за пътни, дневни и квартирни, необходими за изготвяне на възложената експертиза, могат да бъдат изплатени на вещото лице и авансово с писмено разпореждане на съдията-докладчик.

Чл. 4. (1) При явяване на вещо лице и отлагане на делото по независещи от него причини на същото освен разходите, се заплаща и възнаграждение в размер не по-малко от 20.00 лв.

(2) При явяване на вещото лице, включително и когато е служител на ПРБ, назначен на експертна длъжност, пред съда за изслушване по изготвена в досъдебната фаза на наказателния процес експертиза освен посочените в чл.3, ал.2 разноски се заплаща възнаграждение не по-малко от 20.00 лв.

Чл. 5. (1) Когато за извършването на експертиза е определено вещо лице, което е служител на МВР и експертизата е назначена от Районен съд-Елхово, на министерството се заплащат направените разходи за труд, консумативи и режийните разноски.

(2) Определените възнаграждения по чл.4, ал.1 и ал.2 в случаите, когато вещото лице е служител на МВР, се заплащат на министерството.

Чл. 6. Когато за извършването на експертиза е определено вещо лице, което е служител на ПРБ, назначен на експертна длъжност, Районен съд-Елхово, заплаща на прокуратурата направените разходи за труд, консумативи и режийните разноски.

Чл. 7. (1) При определяне на възнагражденията съдията-докладчик, възложил експертизата, съобразява и преценява:

1. сложността и спецификата на поставените задачи;
2. компетентността и степента на квалификация на вещото лице;
3. времето, необходимо за извършване на експертизата;
4. обема на извършената работа;
5. необходимите разходи за извършването на експертизата, като употреба на материали, консумативи, използвани пособия, съоръжения и други;

6. други условия, оказващи влияние върху заплащането за извършената работа, в това число сročност на изпълнението, работа в почивни дни и национални празници.
- (2) Обстоятелствата по ал.1 се установяват от съдията-докладчик, назначил експертизата, въз основа на справка-декларация от вещото лице съгласно приложение № 2 към Наредба № Н-1 от 14.02.2023 година за вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица. При съобразяване и преценка на обстоятелствата по ал.1 справка-декларация не обвързва органа, назначил експертизата.
- (3) При извършване на експертиза от вещо лице, което е служител на МВР, разходите за труд, консумативи и режийни разноски се установяват със сметка по образец, утвърден със заповед на министъра на вътрешните работи.
- (4) Когато експертизата е изготвена от повече от едно вещо лице, възнаграждението по ал.1 се заплаща на всяко едно от тях.
- (5) Ако вещото лице не представи документи за разходите, те се заплащат по преценка на съдията-докладчик, назначил експертизата.

Чл. 8. (1) За всеки действително отработен час се заплаща възнаграждение в размер 3% от установената минимална работна заплата за страната към датата на възлагане на експертизата.

(2) Броят на действително отработените часове се установява от справка-декларация съгласно чл.7, ал.2 или от сметката по чл.7, ал.3.

Чл. 9. (1) За особено сложни и специфични експертизи, извършени от висококвалифицирани вещи лица, възнаграждението може да бъде увеличено до 100 %.

(2) Когато се налага експертизата да бъде извършена в почивни дни или през дните на официални празници, това се посочва в акта за възлагане на експертизата.

(3) За експертизи, извършени в почивни дни, възнаграждението може да бъде увеличено от 75% до 150%, а през дните на официални празници - от 100% до 200%.

Чл. 10. (1) Изготвената експертиза се представя заедно със справка-декларация, към която се прилагат документи за извършените разходи, или със сметката по чл.7, ал.3.

- (2) Не се признават за разходи, освен за случаите по чл.7, ал.1, т.6 - по преценка на съдията-докладчик, който я е назначил:
1. разходи за билет за самолет;
 2. пътни разходи без представяне на билет или друг документ, удостоверяващ извършения разход;
 3. разходи за една нощувка над 50.00 лв.
- (3) Ако прецени, че са налице основания да увеличи първоначално определеното възнаграждение, съдията-докладчик, възложил експертизата, определя окончателно възнаграждение.
- (4) Ако вещото лице не представи справка-декларация или ако съдията-докладчик, възложил експертизата, прецени, че няма основание да увеличи възнаграждението, то остава в първоначално определения му размер.

Чл. 11. (1) Възнаграждението и разходите на вещото лице се изплащат въз основа на писмено разпореждане на съдията-докладчик, който го е назначил. Сумите се изплащат по банков път в срок до 60 дни от приемането на експертизата.

(2) Сумите се изплащат от депозит или от бюджета на съда. Плащането на сумите се извършва след представяне от вещото лице на документ, съдържащ реквизитите по чл.7 от Закона за счетоводството.

(3) Ако съдията-докладчик, възложил експертизата, откаже да приеме заключението на вещото лице по причини, за които вещото лице отговаря, определеното възнаграждение не му се изплаща. Отказът се мотивира.

(4) При наличие на основание по чл.7, ал.1 съдията-докладчик, назначил експертизата, може да промени размера на възнаграждението на вещото лице. За извършените корекции се посочват мотиви.

Чл. 12. (1) Когато експертизата е назначена по искане на страни, които не са освободени от заплащане на разноски, възнаграждението се определя предварително с първоначален депозит, който се внася по набирателната сметка на Районен съд-Елхово.

(2) По дела, по които страните са освободени от разноски, се определя първоначално възнаграждение по чл.8, ал.1.

(3) Първоначално възнаграждение в минималния му размер може да се определи и в случаите по ал.1 по преценка на съдията-докладчик, възложил експертизата.

(4) Възнаграждение се определя и за устно допълнение към експертизата.

(5) В случаите, когато след назначаването на експертиза досъдебното производство е възложено на друг разследващ орган, възнаграждението и разходите на вещото лице се определят от Районен съд-Елхово при приемане на експертизата.

Чл. 13. Ако прецени, че са налице основания за намаляване на първоначално определеното възнаграждение, съдията-докладчик, възложил експертизата, определя окончателно възнаграждение. За намалението на възнаграждението се посочват мотиви.

Чл. 14. Пътните, дневните и квартирните пари, свързани с изготвяне на експертизата, се заплащат от внесенния депозит, съответно от сумите по бюджета.

Чл. 15. (1) Вещото лице започва дейността по извършване на експертизата, след като е внесен депозит за заплащане на труда му.

(2) Възнаграждението на вещото лице не може да се определя под условие или да се обвързва с изхода от решаването на делото.

Чл.16. (1) Изготвената експертиза се представя от вещото лице заедно със справка-декларация/сметка по образец за служителите на МВР, в която се описват действително отработените часове и се прилагат документи за извършените разходи за материали, консумативи, пособия, технически средства, машинно и компютърно време и др. разходи, свързани с изготвянето на експертизата.

(2) Пътните разходи, извършени с **лично** МПС, се определят след представяне на следните разходооправдателни и доказателствени документи от вещото лице до съдията-докладчик по делото:

- **оригинален фискален бон** за заредено гориво с дата отговаряща на датата на съдебното заседание или от деня предхождащ съдебното заседание;
- **копие на свидетелството за регистрация на МПС** на съответното **лично** моторно превозно средство (съответно копие на пълномощно/декларация за управление на автомобил, ако в талона е посочен друг собственик), заверено от вещото лице с „Вярно с оригинала“. Не се изплащат пътни разходи при наличие на талон на МПС, чиито титуляр е фирма;
- **банкова сметка** за превеждане на определената сума;
- Изготвени от *гл.счетоводител* документи:
 - **сметка за изплатени пътни с ЛМПС**, съдържаща: име, презиме и фамилия на вещото лице, номер и година на делото, дата на съдебното заседание, вида и марката на моторното превозно средство, разходна норма и цената на горивото (от фискалния бон), маршрута и разстоянията в километри по пътната мрежа, по която са изчислени пътните пари, подписана от изготвилния сметката и вещото лице;
 - **разпечатка на разходна норма**, определена от производителя на МПС, за комбиниран режим на движение (градско и извънградско) от техническа-сервизна книжка, от специализирана литература или от интернет сайт;
 - **разпечатка за маршрута и разстоянието** в километри по пътната мрежа – интернет адрес <http://www.bgmaps.com>.

(3) Съдията-докладчик по делото определя пътните разходи, след като е проверил за наличието на всички документи по ал.2.

(4) При непредставяне на разходооправдателни документи, съдията-докладчик по делото отказва признаването им като пътни разходи.

(5) На вещото лице се определят дневни пари съгласно чл.19 от Наредбата за командировките в страната.

(6) На вещото лице се определят квартирни пари за ношуване в размер на действително платените (вкл. за данъци и такси) срещу представен документ, издаден по установения ред, но не повече от 50.00 лв. Не се допуска компенсация между отделните ношувки.

(7) Съдията-докладчик по делото определя квартирни пари, след като е проверил за наличието на разходооправдателен документ (фактура).

(8) При непредставяне на разходооправдателен документ за ношувка, съдията-докладчик по делото отказва признаването им като квартирни разходи.

Чл.17. (1) При приемане на заключението на вещото лице в съдебно заседание и въз основа на съдебен акт, постановен от съдията-докладчик по делото, съдебният секретар-протоколист издава Разходен касов ордер (РКО) за определените възнаграждение и/или разноски на съответното вещо лице в тридневен срок от провеждане на съдебното заседание, като попълва необходимите реквизити.

(2) Съдебният секретар, издал РКО е длъжен да извърши проверка за наличие на внесен депозит във входящия регистър.

(3) След попълване на всички реквизити по РКО, съдебният секретар издал документа го подписва и представя на съдията-докладчик по делото за подпис.

(4) РКО се издава в два екземпляра. Единият екземпляр от РКО се предава на вещото лице, а другият в счетоводството на съда за изплащане на възнагражденията и разноските на вещото лице.

(5) Оформени и подписани издадените РКО се описват от съдебните секретари в „Регистър на присъдените възнаграждения и пътни разходи на вещи лица, съдебни заседатели, особени представители, преводачи и свидетели в Районен съд – Елхово“ и се предават в счетоводството за начисляване и изплащане.

Чл.18.(1) В счетоводството на Районен съд - Елхово не се приемат неизрядно попълнени РКО.

(2) При дублиране на издадени РКО за изплащане на суми на вещи лица, отговорност носи лицето, изготвило съответният РКО.

Чл.19. (1) Вещото лице попълва декларация, че е самоосигуряващо се лице и издава фактура за присъдените суми.

(2) Когато лицето не е самоосигуряващо се, главният счетоводител при Районен съд - Елхово издава документ от програмния продукт – сметка-декларация/сметка за изплатени суми.

Чл.20. (1) Оформени и подписани РКО, окомплектовани от съдебния секретар с препис-извлечение от протокола, фактура от вещото лице, справка-декларация/сметка декларация, сметка за изплатени суми, декларация по чл.43, ал.5-6 от ЗДДФЛ за възнагражденията и разходооправдателни документи за пътните, дневните и квартирните пари по чл.16 и вписани в Регистъра се предават на гл.счетоводител, а той на лицето, оторизирано да осъществява предварителен контрол преди извършване на разхода. При непълен комплект документи и/или неправилно попълнени документи лицето, оторизирано да осъществява предварителен контрол, връща документите за отстраняване на нередностите.

След издаване на контролен лист от лицето, оторизирано да осъществява предварителния контрол, главния счетоводител изготвя платежни нареждания.

(2) Платежните нареждания се подписват от председателя на съда (за първи подпис) и на главния счетоводител (за втори подпис).

(3) В отсъствие на председателя, платежните нареждания по ал.1 се подписват за първи подпис от лицето определено за негов заместник.

(4) В отсъствие на главния счетоводител, платежните нареждания по ал.1 се подписват за втори подпис от административния секретар.

Чл.21. Главният счетоводител в края на всеки месец сверява постъпили, изплатени суми и крайно салдо от регистъра за депозити за вещи лица с данните от счетоводната програма.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на тази правила:

1. „Вещо лице“ е специалист със специални знания и умения, включен в списък по чл.398 от Закона за съдебната власт, както и специалист със специални знания и умения, който е назначен при условията на чл.396, ал.2 от Закона за съдебната власт.
2. „Необходими разходи“ са разходите, използвани за материали, консумативи, съоръжения и други, без които експертизата не може да бъде изготвена.
3. „Действително отработен час“ е времето за извършване на: оглед на обекти, събиране на образци за сравнително изследване, измерване, преглеждане на документи, справки в архиви, участие в назначени процесуални действия, експерименти, изследвания, анализи и други дейности, необходими за изготвяне на експертизата.
4. „Експертиза“ е процесуално регламентирана дейност, извършвана по искане на компетентния орган от лица, които притежават специални знания и умения за изследване на определени обекти или други обстоятелства, свързани с изясняването на определени обстоятелства.
5. „Образци за сравнително изследване“ са еднородни материални обекти с обекта на изследване и се използват в хода на идентификационните експертизи за обосноваване наличието или липсата на тъждество на един обект със самия него.
6. „Специални знания“ са тези знания, които отговарят едновременно на следните изисквания: не са юридически, с изключение на тези, които се отнасят до чуждестранно законодателство и практика; не са общоизвестни; получени са в резултат на теоретична подготовка и практически опит по определена научна дисциплина.
7. „Познавателна независимост“ е самостоятелност при избора на методи и средства, използвани при експертното изследване.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. С настоящите Правила за определяне и изплащане на възнаграждения и разходи за пътни, дневни и квартирни пари на вещи лица в Районен съд-Елхово се отменят Правила за определяне и изплащане на възнаграждения и разходи за командировки на вещи лица в Районен съд-Елхово, утвърдени със Заповед № 373/31.12.2020 година на Административния ръководител – Председател на Районен съд – Елхово.

§2. Изменения и допълнения в резултат на промяна в нормативната база се извършват по реда на приемане на вътрешните правила.

§3. Неразделна част от настоящите правила е документ **сметка за изплатени пътни с ЛМПС**.

§4. Неразделна част от настоящите правила е справка-декларация (Приложение № 2 към Наредба № Н-1 от 14.02.2023 година за вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица).

§5. Правилата са одобрени от И.Ф. Административен ръководител-Председател на Районен съд - Елхово със Заповед № 102/28.03.2023 година.

§6. Правилата се публикуват на интернет страницата на съда.